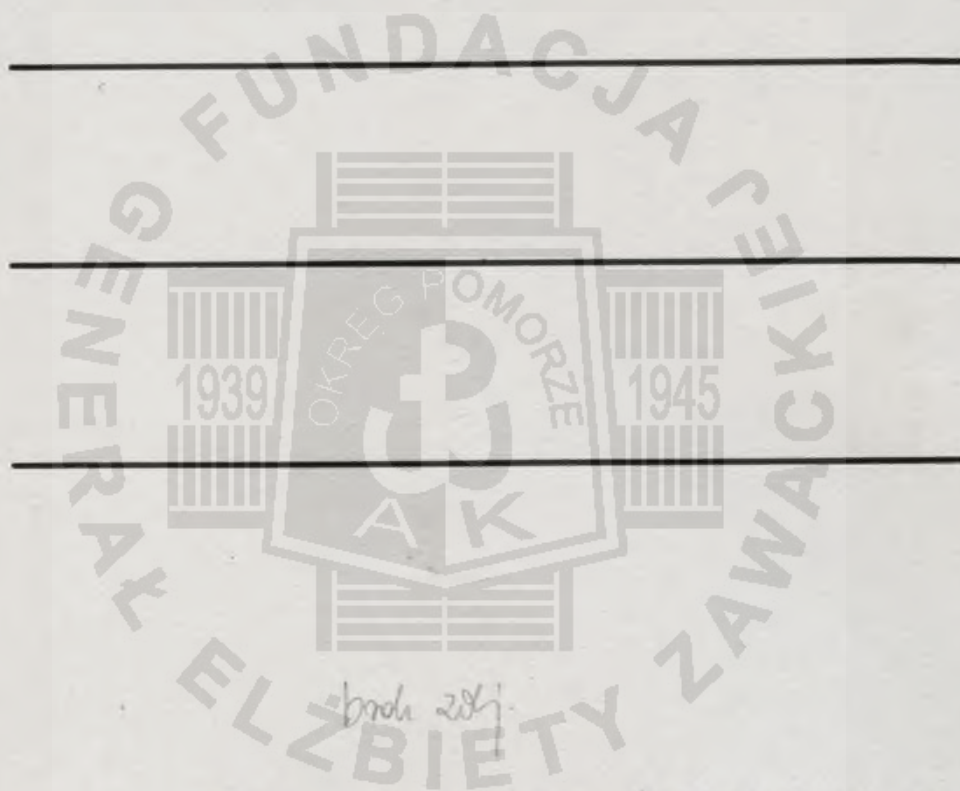

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

Chetmno

broń 204

AK
Białystok
Wilno

KONSTANTYNOWICZ

Konstancja

zam. Herasimowicz
ps. "Motyl"

790/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

KONSTANTYNOWICZ Konstancja
żon. Horasimowice
ps „Motyl” P.D. (wsk.)

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja właściwa ✓
- I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓
- I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora ✓

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

- III/1 – dot. rodziny relatora —
- III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —
- III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —
- III/5 – inne... —

IV. Korespondencja —

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] —

VI. Fotografie —

I11 Relacja właściciela

- Życiorys, Chetmno 1993 r., kopia, k.1 s.1.

I 12 Dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora

- Oświadczenie świadka W. Czerniewskiego, Białystok 1992r., kopia k. 1 s. 1-2
- Oświadczenie świadka Z. Kentrym, Białystok 1992r., kopia k. 1 s. 3-4

Czarnańska wóclaw
15-312 Piotrków
ul. Zwierzyniecka 19 m.5
ps. "Mafy"

Wzrost 172 cm
Piotrków dnia 28 listopada 1993 r.

H-5

imię, nazwisko, pseudonim i adres
składającego oświadczenie
(dla mężczyzn nazwisko panieńskie)

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, uczestnik (czka) - (wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. -- od -- do)

ZN2-BZ Piotrków Wierchleski, VI Inspektorat Grodno w okresie luty 1942 - lipiec 1944

świadomy odpowiedzialności za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący (a) się
dowodem osobistym (innym dokumentem), seria i numer ZL 2874754

wystawnionym dnia przez 3 stycznia 1966 roku przez W.M. N. N. Augustowa
oświadczam, że Ob. Henrietta Kłuska syn (córka) Brorystawa
urodz. dnia 26 grudnia 1903 roku w Orechozowach koło Jeżyny, pow. Grodno

jest mi znany (a) osobiście jako uczestnik (czka) - (wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę
obozu, więzienia itp. oraz okoliczności, z jakimi świadek zetknął się z otrzymującym (cą) oświadczenie
i czasokres od - do) Pani Konstancja Herosimowiczowa od lat dwudziestu

od tego samego roku urodzeniem, a szczególnie z okresem konspiracji to jest lat
1942 - 1944 ja jako żołnierz BZ, jako bliźni sąsiad - kolega rozszerz
niepewności poniżej kilometrów - skierowała, że Pani Konstancja Herosimowiczowa
od początku 1942 r. (dokładnie nie pamiętam) do czerwca 1944 roku była
w konspiracji BZ jako łączniczka na placówce Wierchleski obozowej
miejscowości: Rokitno, Tobole, Rydzisz, Hrypczyna, Wapling Mały
i Duży, Puchyni, Kuchari, Karmarontki i inne

Wyżej wymieniony (a) posiadał (a) pseudonimy (y) "Motyl"
stopień wojskowy Szeregowiec pełnił funkcję Łączniczki - Kulportera
oraz brał udział w następującej działalności zaliczanej do uprawnień kombatanckich (wymienić jej rodzaj)

Pani Konstancja Herosimowiczowa ps. "Motyl" w konspiracji była
szeregowcem i pełniła funkcję kulportera przy podziemnej
skrytce VI-go Grodno utrzymywanej w ukryciu Kontakt w Wierchlesku i poszczególnych
właściwości. Pani Konstancja Herosimowiczowa zaprzyjaźniona została przez Brorystawa
Wersilewskiego ps. "Prom" w lutym 1942 r. i wieloletni kolega w miejscowości placówce Wierchleski
który poślubił III-emu rezerwy BZ, gdzie dowodził był upr. Juljan Kucharski ps. "B"
"Sob" prowadząca obserwację transportu niemieckich i nielubianych śladów kapitanów
"Dusaków" komendantów Wzrostu Kolejowego Grodno, w okresie akcy "Bura" brała
w niej udział w kompanii Pani Bolesława Wolskiego ps. Wierzynek.
Składowa wchodziła w skład oddziału 81 p. p. którego dowodzący był
mjr. Władysław Szymhorski ps. Okrosa - Mak, w której tożsamość w kompanii
52101 - Jeżyny Grodno z ugrupowaniem, niemieckimi, karzący mu różne straty
w ludności i sprzęcie.

Wyżej wymieniony był represjonowany (a): wymienić jej rodzaje, miejscowości, czasookres, organy represjonujące (nazwę), z jakich powodów itp. *Represjonowana przez Niemcy*

Jeśli świadek jest członkiem organizacji kombatanckiej powinien podać jej nazwę, wpisać numer legitymacji członkowskiej, datę jej wydania, przez kogo *jestem kombatanckim - dowodem jest broń*

Republiki Polskiej, Byłym Wzrostem Polkowskich.

Legitymacja z dnia 3 listopada 1983 roku nr 78114

Legitymacja z dnia 29 maja 1984 roku nr 0477137

Czy świadek posiada uprawnienia kombatanckie; podać kiedy i przez kogo przyznane, nr legitymacji, (zaświadczenia), datę wydania *uprawnienia kombatanckie posiadom przyznano*

z 1983 roku przez dowódcę 21 Pułku - Kongradzkiego nr 214451000

Legitymacja z dnia 29 maja 1984 nr 0477137

Obecnie jestem członkiem Światowej Organizacji Wojskowej Armii

Węgorskiej nr legitymacji 004274 z dnia 7 kwietnia 1991 roku

poradcom w kadencjach

Krzyż Broni Wojennych

Medal Wypoka Polkowskiego

Brązowy Krzyż Zasługi

z Mieczem

Opisuje organizację kombatanckiej

AK

ELŻBIETY ZA

AK

AK

AK

AK

AK

AK

AK

AK

Wojciech 22.02.1993

imię i nazwisko, data

[Signature]

placze organizację kombatanckiej

imię i nazwisko, funkcja

[Signature]

Kontrym Zygmunt
ps. "Orlik"
15-437 Białystok
ul. 1

Białystok dnia 28 listopada 1992 r.

imię, nazwisko, pseudonim i adres
składającego oświadczenia
(dla mężczyzn nazwisko panieńskie)

H-5

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, uczestnik (czka) – (wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. -- od – do)

ZWZ-AK VI Inspektorat Grodno. Łącznik od 20 grudnia 1942 do czerwca 1944r.

Świadomy odpowiedzialności za prawdziwość podanych nizej przeze mnie faktów, legitymujący (a) się dowodem osobistym (innym dokumentem), seria i numer

wystawnionym dnia przez **3 września 1987 r. przez Kierownika Wydz. Społ. Adm. UM Białystok**

oświadczam, że Ob. **Herasimowicz Konstancja** syn (córka) **Bronisława**
urodz. dnia **26 grudnia 1923 roku** w **Orechowiczach, gm Jezioro pow. Grodno**

jest mi znany (a) osobiście jako uczestnik (czka) – wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. oraz okoliczności, z jakimi świadek zetknął się z otrzymującym (cą) oświadczenie

i czasokres od – do) **Panią Konstancję Herasimowicz znam z okresu od początku**

roku 1942 do miesiąca czerwca 1944 roku. Ja jako żołnierz ZWZ-AK

stwierdzam, że Pani Konstancja Herasimowicz ps. "Motyl" pracowała

w konspiracji na placówce Wiercielizki jako łączniczka obejmującej

miejsceowości Tobaża, Rydziele, Hryniówka, Rokitno, Kaplica Mała i Duża, Putryszki i inne.

Wyżej wymieniony (a) posiadał (a) pseudonimy (y)

"Motyl"

stopień wojskowy **szeregowiec** pełnił funkcję **łączniczki-kolporterki**
oraz brał udział w następującej działalności zaliczanej do uprawnień kombatanckich (wymienić jej rodzaje)

Pani Konstancja Herasimowicz ps. "Motyl" w konspiracji AK była szeregowcem i pełniła funkcję kolportera prasy podziemnej. Moje spotkania z "Motylem" były na placówce w Wiercielizkach, a często i w Grodnie jako żołnierza pełniącego funkcję łącznika Inspektoratu VI w Grodnie. Pani Konstancja Herasimowicz zaprzysiężona została przez ppor. Bronisława Wasilewskiego ps. "Prom" w lutym 1942 r. i przydzielona do plutonu terenowego Wiercielizki. Pani Konstancja Herasimowicz kolportowała prasę "N" i pocztę oraz werbowała młodzież do szeregów AK. W Grodnie spotykała się często z kpt. "Bosakiem", który był komendantem węzła kolejowego w Grodnie, meldując mu o ruchach transportów kolejowych, które dotyczyły przewozu na wschód broni i ludzi. W czasie akcji "Burza" brała w niej udział na kierunku Grodno-Skiel w kompanii por. Bolesława Wojskiego ps. "Wierzynek", która wchodziła w skład odtworzonego 81 p.p.AK dowodzonego przez mjr. Władysława Szymborskiego ps. "Okrasa-Bąk".

I/2/4

Wyżej wymieniony był represjonowany (a): wymienić jej rodzaje, miejscowości, czasookres, organy represjonujące (nazwę), z jakich powodów itp. **represjonowana nie była.**

Jeśli świadek jest członkiem organizacji kombatanckiej powinien podać jej nazwę, wpisać numer legitymacji członkowskiej, datę jej wydania, przez kogo **Jestem Kombatantem - Związek Kombatanatów Rzeczypospolitej Polski i Byłych Więźniów Politycznych Zarząd Wojewódzki w Białymstoku 15-004, ul. Sienkiewicza 40**
Nr legitymacji 0781728 z dnia 24 czerwca 1987 roku.

Czy świadek posiada uprawnienia kombatanckie; podać kiedy i przez kogo przyznane, nr legitymacji, (zaświadczenia), datę wydania **Uprawnienia kombatanckie posiadam - przyznane mi nie przez dawny ZBOWiD Zarząd Wojewódzki w Białymstoku, nr legitymacji - 0781728 z dnia 24 czerwca 1987 r. Jestem członkiem Światowego Związku Żołnierzy AK, nr leg. 017321 z dnia 14 maja 1991 roku. Posiadam odznaczenia: Krzyż AK, Medal Wojska, Brązowy Krzyż Zasługi z Mieczami.**

Zygmunt Kontrym ps. "Orlik"

własnoręczny podpis

kapral podchorąży

Opisła organizację kombatanckiej

Elżbieta Zajączko
potwierdzam wiarygodność
podpisu świadka

*do wydz. Obrona i Bezpieczeństwo państwa
do Kancelarii Zarządu ps. "Orlik"
ul. Sienkiewicza 40 20-052 Białystok 52-2-44
od 14 marca 1991 roku, a projekt w procesie
z 1987 roku z tytułu odwagi i 14 II
od grudnia 1942 roku do czerwca 1944 r.
Świadek jest kandydatem*

1993
miejscowość data

pieczęć organizacji kombatanckiej
imię i nazwisko, funkcja

I 13 Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

- Deklaracja - zgłoszenie uczestnictwa w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej, Toruń 1993, kopia, k.1 s.1-2
- Kwestionariusz os. ubiegającej się o przyznanie uprawnień kombatanckich, Chetmno 1993r., kopia, k.1 s. 3-4
- Ankieta osobowa, 1994, kopia, k.1 s. 5-6.

9. Inne odznaczenia *nie posiadam*

/ nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

10. Przebieg służby /czasokres, nazwa, funkcja/:

a. do 1939r.

b. SZP, ZWZ-AK od *VI 1942* do *1944 20 X* od *II 1942* do *VI 1944* w AK
Bytom. Tęczyńską na placówce Jędrzejko, kolportowaniem
podziemnej prasy, do starostwa w Jędrzejkowie ps. Dobry komendant

c. P.S.Z. na Zachodzie
właściwie kolejarzy, walczył
w Bytomiu, następnie do AK

11. Karta Kombatantska /nr, data wystawienia, przez kogo wydana/
nie posiadam

12. Represjonowany / rodzaj / :

a. 1.IX.1939r. - 15.I. 1945r. *nie*

b. Po 15.I.1945r. *nie*

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam podpisem
Konstanty Konstanty

KOMISJA WERYFIKACYJNA *Chełmno*
/ koła, Środowiska /

P twardza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyskania uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej
..... *Chełmno 29.12.93*

/ miejscowość, data / *Chełmno 29.12.1993*

Nazwisko i imię 1. *Janusz Janusz Tadeusz*
pseudonim 2. *od Trybunału*
3. *właśc. Ballanta*

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej *Forum dnia 31.03.93*

/ nr ewidencyjny, miejscowość, data /

ZARZĄD OKRĘGU

Nazwisko i imię 1. *J. G...*
pseudonim 2. *E. K...*
3. *K. G...*

H-5

KWESTIONARIUSZ

osoby ubiegającej się o przyznanie uprawnień kombatanckich
przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej

1. Nazwisko **HERABIMOWICZ**

Imiona **KONSTANCA**

2. Inne używane nazwiska (dla mężatek nazwisko panińskie), imiona rodziców i nazwisko panińskie matki
córka Bronisława i Anny z domu Konstantynowicz

3. Data i miejsce urodzenia **20 grudnia 1923 roku w Orzechowiczach, gm Jezioro,
pow. Grodno /Białoruś/**

4. Stan cywilny **panna**

5. Narodowość i posiadane obywatelstwo **polskie**

6. Numer dowodu osobistego lub karty stałego pobytu (przez kogo i kiedy wydany)
11 maja 1964 roku wydany przez KP MO w Chełmnie

7. Przynależność do organizacji kombatanckiej (nazwa, nr legitymacji, przez kogo i kiedy wydana)
nie należę

8. Wykształcenie i wykonywany zawód **szkoła podstawowa 7 klas**

9. Adres stałego miejsca zamieszkania **Chełmno ul. kod 86-200**

10. Miejsce pracy, zajmowane stanowisko **emerytka**

11. Rodzaj emerytury lub renty, data przyznania (odcinek z miesiąca poprzedzającego złożenie kwes-
tionariusza) **emerytura przyznana 1 grudnia 1986 roku - pracowniczka Nr**

110/068667210-

12. Stopień wojskowy (kiedy i przez kogo nadany) **szeregowiec AK**

13. Posiadane odznaczenia (kto i kiedy nadał) **nie posiadam**

4/3/4

Placówka Wiercieliński, OBWÓD BIAŁYSTOK

do pkt. 14. Okręg Białystok

W okresie okupacji niemieckiej od 3 lutego 1942 roku do 25 czerwca 1944 roku byłam żołnierzem ZWZ-AK w konspiracji. Występowałam pod ps. "MOTYL". W dniu 10 lutego 1942 roku zostałam zaprzysiężona przez ppor. Bronisława Wasilewskiego ps. "PROM" i przydzielona do plutonu terenowego w Wiercielińszkach, gdzie odbyłam przeszkolenie wojskowe w zakresie rekruckim. Kolportowałam prasę "N" i pocztę oraz werbowałam do szeregów AK przeważnie młodzież. Miałam spotkania z kpt. "BOSAKIEM" - Komendantem węzła kolejowego "Depo" w Grodnie, któremu przekazywałam meldunki o niemieckich transportach wojskowych i aprowizacyjnych w kierunku wschodnim. Kontaktowałam się systematycznie z łącznikami Inspektoratu VI w Grodnie Panem Wacławem Czerniewskim, ps. "MAŁY" i Panem Zygmuntem Kontrymem ps. "ORLIK", którym przekazywałam materiały konspiracyjne z terenu placówki Wiercieliński i odbierałam instrukcje co do dalszego działania. W czasie akcji "Burza" brałam udział jako sanitariuszka na kierunku Grodno-Skiel w kompanii poz. Bolesława Wolskiego ps. "WIERZYNEK", która wchodziła w skład odtworzonego 81 p.p., AK dowodzonego przez mjr Władysława Szyborskiego ps. "OKRASA-BAK"

18. Czy był karany (represjonowany) po wojnie za działalność kombatantką, polityczną lub z innych powodów) kiedy, gdzie, przez kogo **niebyłam nigdy**

19. Informacje dodatkowe **W konspiracji pracowałam od 3 lutego 1942 r. do 25 czerwca 1944 r. jako żołnierz ZWZ-AK, ps. "Motyl". Zaprzysiężona zostałam w dniu 10 lutego 1942 r. przez ppor. Bronisława Wasilewskiego ps. "PROM" w Wiercielińszkach. Kolportowałam prasę "N" i pocztę oraz werbowałam do szeregów AK. Spotykałam się z kpt. "Bosakiem" Komendantem węzła kolejowego "Depo" w Grodnie. Przekazywałam materiały konspiracyjne łącznikom VI Inspektoratu w Grodnie Z. Kontrymowi ps. "Orlik" i W. Czerniewskiemu ps. "Mały". Odbierałam od nich instrukcje działania. W czasie akcji "Burza" brałam udział na kierunku Grodno-Skiel w odtworzonym 81 p.p. AK dowodzonym przez mjr. Władysława Szyborskiego ps. "Okrasa-Bak".**

Załączniki

- 1. Zyciorys
- 2. Dokumenty potwierdzające okoliczności wymienione w punkcie 11, 14, 15, 18
- 3. Dwie fotografie o wymiarach 3 x 4 cm

wiarygodność danych stwierdzam
własnoręcznym podpisem

Chełmno *[Podpis]* 1993 r.

data

*Herasimowia Konstantyna
działała w AK na terenie
obwodu i okręgu Białystok
od II 1942 do czerwca 1944
na placówce Wiercieliński*

Opinia organizacji kombatantkiej

Komisja Weryfikacyjna Okręgu Toruń na

*podstawie przedłożonych dokumentów stwierdza że Kpt. Konstantja Herasimowicz,
spełnia warunki wymagane jej uprawnień Kombatantki ze okresu działalności w
AK od II 1942 do VI 1944. Pez em. 2 lata i 5 mcy.*

[Podpis]
10 000

ANKIETA OSOBOWA

Wpłynęło dnia 19.12.97 43/5
Ldz 2004/48/52

1. Nazwisko Herasimowicz		2. Poprzednie nazwisko (rodowe z poprzedniego małżeństwa, sprzed zmiany w trybie administracyjnym)	
3. Imiona Konstancja		4. Data urodzenia 20.12.1923 r. dzień • miesiąc • rok 4.	5. Miejsce urodzenia Orechowicze
6. Imię ojca Bronisław		7. Imię i nazwisko matki Anna Konstantynowicz	
8. Obywatelstwo polskie			
9. Miejsce zameldowania na pobyt stały			
a/ województwo Toruń		b/ miasto/dzielnica Chełmno	c/ ulica
d/ nr domu	e/ nr lokalu	f/ kod adresowy 86-200	g/ telefon prywatny -
10. Dowód tożsamości		a/ nazwa dowodu Dow. Osobisty	b/ seria i numer TK-2848510
c/ data i miejsce wystawienia oraz urząd wystawiający 11.05.64 r KP.MO. Chełmno		11. PESEL	
12. Właściwa terytorialnie Wojskowa Komenda upełnień Grudziądz		13. Aktualny stopień wojskowy - nr rozkazu data nadania szeregowy	
14. Ukończone szkolenie wojskowe: szk. ofic., podchorążówka konspir., KDO, itp. nie posiada			
15. Czy był karany sadownie nie		16. Miejsce pracy, stanowisko, miejscowość emerytura, renta emerytka	
17. Wykształcenie jakie, data ukończenia podstawowe 1937 r		18. Tytuły, stopnie naukowe i zawodowe nie posiada	
19. Przynależność do partii pol., org. kombai i społ. pełnione funkcje od 1945 r. SZŻAK-członek		20. Nr uprawnień kombat. - podstawa uprawnień AK- 443345/94	
21. Uprawnienia inwalidzkie: a/ wojenne- kat i nr b/ cywilne - kat i nr nie		22. Posiadane ordery i odznaczenia	
Nazwa: Krzyż AK 44-94-247		Nr legitymacji	Data nadania "7.12.94 r
23. Posiadane wyróżnienia i odznaki: nie posiada			
24. Środowisko kombatanckie SZŻAK Koło Chełmno			
25. Krótki opis działalności wojennej i powojennej; np. praca zawodowa i społeczna (na odwrocie ankiety)			

I/3/6

W czasie okupacji pracowała jako krawcowa ,jednocześnie obserwowwała transporty wojskowe niemieckie w kierunku wschodnim i dane przekazywała do 81 pp AK.W 1957 r przyjechała do Polski jako repatriantka i podjęła prace w szpitalu jako siołowa .
Po przeszkoleniu 1972 r pracowała jako siostra w PCK a w 1986 przeszła na emeryture.

KONSTANTYNÓWICZ Konstancja

Firma Handlowo-Uslugowa

„DIADA”

86-200 Chełmno-Grubno

Tel. (0-56) 686-28-48